

ZEMTURS

LATGOLAS NŪVODA NEDEĻAS LAIKKROKSTS

Nr. 11 (180)

1999. GODA 19. MARTS

CENA 10 SANTIMI

KONSULTANTI: *religejas lītas – prāvests Aļberts Budže, Raiņa ielā 21, Tīļža, Bolvu rajons, LV-4572, tālrunis – 245-56312; mākslas vaicājumi – Pēters Gleizdāns, Bazneicā ielā 34, Rēzekne, LV-4601, tālrunis 246-23325; poligrafijs, izdevniecība – Jānis Elksnis, Bazneicā ielā 28, Rēzekne, LKC izdevniecība, LV-4601, tālrunis 246-22298; dzeja – Ontons Slišāns, Upīte 2-13, Šķilbānu pagosts, Bolvu rajons, LV-4587; vēsture – Viktors Trojanovskis, R. Blaumaņa 17/18, dz. 6, Ludza, LV-5701; kultūrvēsture – profesors Pēters Zeile, K. Valdemāra 145/I-52, Reiga, LV-1013, tālrunis 27-361423; ekonomika – profesors Jezups Zeļonka, LJA EI, Akadēmijas 1, Reiga, LV-1003; ūrzemu biroja vadītājs – Aļberts Spōgis, Breslauer StraÙe 44, 48157, Mūnster, Deutschland.*

ALBERTS BUDŽE, PRĀVESTS

PALEIDZĒT – KRISTĪŠA PĪNŌKUMS

Bazneicā bausleiba pīsoka – tev byus paleidzēt uzurēt bazneicu un tōs kolpus, sovukōrt bazneicā lykumu kodekss nūsoka, ka vītejōs bazneicā ryupejās par vyspōrejōm vajadzēibom. Daudzus godus, ari tagad katōļu bazneicā Latvejā sajam daudz un dažaidu atbolstu naudā un draudzē no ūrzemem, sōcūt ar šū godu,

vyspōrejai kōrteibai pīsavinōj ari Latvejas bazneicā un trejs reizes godā kotrā draudzē vōks zidōjumus
* Vatikana centralūs istōžu,
* Svātōs Zemes un
* miseju punktu pasaulē uzurēsonai.
Leidz šam myusu draudzēs zidōjumus vōce Goreigō seminara, un diecēžu kūrīju

izdavumu seģsonai, miseju vajadzēibom turpmōk vōks Miseju svātīnā – oktobra III svātīnā, svātō Pōvula un Pītera svātīku dīnā 29. jūnī – Vatikana istōžu uzurēsonai. Cytōs valstīs bazneicā uzurēsonai Svātājā Zemē zidōjumus vōce Lelajā Pīktdīnā, Latvejā šam cālajam mērkam byus atvālāta Kunga Jezus

Debeskōpōnas dīna – šūgod 13. majs. Rēzeknes–Aglynas diecēzes ticeigī varēs dūt sovu artovu, draudzē prāvestī zidōjumus nūdūs sovas diacēzes veiskupim, bet jī sovukōrt Apustuliskajam Nuncējam, kurs savōktū summu pōrskaitēs tājōk.

Ryupes par vyspōrejōs bazneicā vajadzēibom paleidzēs Latvejas katōlim apsazynōt vīneibu ar vysa pasaulja ticeigajim un ari aktīvi leidzdrōbīs katōļu bazneicā apustuliskajā dorbā.

KLŪSTERI LATVEJĀ

1998. godā Latvejā beja klūsteri: Nabadzēigō Bārna Jezus mōsu kongregacejas rēģiona – Klūstera ielā 17/19, Reigā, filiales – Līpōjā, Leivōntūs, Daugavpilī, Varakļōnūs un Rudzātūs.

Kongregacejas Mōsas – Paleidzātōjās Dvēselem Škeisteitovā – Raudas ielā 34, Reigā.

Pasaulē dzeivojōšūs (laju) Latvejas franciskāņu ordeņa "Ave Maria" – Klūstera ielā 4, Reigā.

Spredikōtōju ordeņa (domīnikāņu) Reigās svātōs Sjēnas Katrīnas klūsteris, Embūtes ielā 12/14 – 2, Reigā.

Spredikōtōju ordeņa Līpōjas svātō Dominīka klūsters, Kr. Valdemāra ielā 28. dzeiv. 1, Līpōja.

Betānejas Dominīkāņu mōsu kongregacijas Reigās svātō Jezupa klūsters, Drustu ielā 36a, Reigā.

Bezvaīneigi ijmītōs Vysssvātōkōs Jaunovas Marijas mōsu kolpyuņu kongregacejas Latvejas delegaturas, Enkuru ielā 9, Reigā.

Latvejas Pareizticeigōs bazneicā Reigās svātōs Trejdeības Sergeja sīvišu klūsteris, Kr. Barona ielā 126, Reigā, filiale – Valguntē, Jelgovas rajonā.

Latvejas pareizticeigōs bazneicā Jākubpiļš svātō Gora veirīšu klūsters, Breiveibas ielā 206, Jākubpilī.

"BOLTŌ SVĀTDĪNA" VARAKĻŌNŪS

Par "boltū" sauc pyrmū svātīnu pēc Leldīnom, Varakļānūs tōs ir tradīcionalōs svātō mūcekļa Viktora dīnas, kurōs pīmīj ari Varakļōnu dybynōtōjus Borhu dzymtu. Šūgod nūtyka 10. un 11. aprēlī.

10. aprēlī pulkstīj 19.00 beja nešpors un Euharistiskō proceseja, pulkstīj 20.30 – Rūžukrūns svātō Viktora kapelā, pēc tam pīmīņas breids Borhu dzymtas atdusas vitā.

11. aprēlī – pulkstīj 8.00 nu reita – stuņdžu dzīsmes Vysssvātōkōs Jaunovas Marijas gūdam, pulkstīj 9.00 – svātō Mise, suplikaceja, vysssvātōkō Sakramenta adoraceja. Pulkstīj 11.45 – "Mes ceļūs kreitōm...", "Dīvs, svēteļ Latveju", pulkstīj 12.00 – golvonō svātō Mise, nešpors, Euharistiskō proceseja, "Te Deum" un svātīku nūslāgums.

VILIS DZĒRVINĪKS

TU

tu muns reits
ar syltu sauleiti
i saplakušu ūbeļneicu
tu muns pavasars
kai nagaideita atmoksa
par vintuleibas garim godim
tu muna nūlemteiba
tu muns myuža grāks
ni pīdūdams ni peļams
ni Dīvam izlyudzams
tu spēks kas mani nas
pa Milesteibys Pīna Ceļu.
1998

JŌNS BŪMANIS

DZYMNTAS STŌSTS

II

1949. goda deportacejas skōre ari myusu gimīni. Vyspyrms 25. martā apcītynōja mōti, mōsas Silviju un Leokadiju (jōs čekīstī pajēme teiši nu stuņdes Leivōnu vydušskūlas 10. klasē) un brōli Edmundu, salōdēja lūpu vagonūs Leivōnu stacejā un izsyuteja uz Tomskas apgobola Piškino Troickij rajonu. Tāvs 24. martā beja izbraucis uz Reigu, kūpmītnē apmeklēja munu brōli Konstantīnu, kurs vuicējōs orūdskūlā. Tāvs sēdējis un sasaruņōjis ar dālu par tū, kū dareit, jo Reigā jau nūtykušās deportacejas. Tymā laikā Konstantīna ustobas bidri skatējušīs pa lūgu un iraudzējušīs, ka pōri pogolmam uz kūpmītni nōk čekīstī. Konstantīns pasaslēpis zam gul-

tas, ustobas bidri samalōjušīs, ka aizgōjis uz kino. Tāvs nūlēmis, ka gimīne apcītynōta, tōpēc ar dālu dāvušīs uz mōtes dzimtinī, tū Pūlejas dālu, kū okupējuse PSRS.

Konstantīns pēc vairōkim mēnešim atsagrīze Reigā, kur turpynōja mōceitīs un strōdōja Reigas vagonu ryupneicā. Par pretvalstīsku darbeibu jū 1950. godā nūtīsōja uz 15 godim styngra režīma nūmetnē. 1953. godā čeka sadzyna pādas ari tāvam un pa etapu nūsyuteja pi gimīnes uz Sibireju. Mōsu Helenu apcītynōja 1949. goda 26. martā un aizvede uz Viļānu apriņķa miliceju.

Tamā dīnā es atsarodu Viļānūs. Naktī stacejā, gaidūt Moskovas viļčīna pīnōkšonu, mani pēc skūlasbidra malnoviša Valerijana Logina uzrōdējuma apcītynōja čekas vīneibas vērsīnīki un aizvede uz icirkni, ti izkrateja, atjēme dokumentus, sastōdēja protokolu un paziņōja: kai "kulaku" gimīnes lūcekli izsyuta nu Latvejas. Tod aizvede uz aresta

telpas pērti, kur redzēju ari cytus arestātūs, tymā skaitā mōsu Helenu. Nu tīnes ari sōcēs myusu obu Golgotas ceļš uz "varon plašū dzimtinī".

Ešelonu (62 vagonūs) sakomplektēja Rēzeknes 2. stacijā. Tys beja pādejaīs vergu ešelonu nu Latvejas, kur pōrsvorā atsaroda nu gimīnem atpalykušī. Latvejas rubežu pōrbraucem 30. martā pulkstīj 10.30. Ceļā pavadējom divas nedeļas. Golamērkis beja Omska, tōs nūmalē preču stacejā salōdēja kravas mašīnōs. Apsardzes pavadeibā braucem vysu naktī pa Irtišas upes lobū krostu leidz Molotovas rajona centram apmāram 100 kilometrus. Ap vīnpadsmytim dīnā zyrgu un vērsū pajyugūs sabrauce "vergturi" – kolhozu priksšādātōji un brigaderi, jī izavēleja nōkamūs vergus, jaunōkūs un spēceigōkūs. Komandanti kotram kolhozam uzspide ari pa kaidai gimīnei, kurā beja sērmgaļvi, bārni, slymī...

INTA BAIBA

MUZEJS GAIDA VOSORU

SARUNA AR PREIĻU VĒSTURĒS UN LĪTIŠKŌS MŌKSLAS MUZEJA DIREKTORI TEKĻU BEKEŠU

Šūgod Preiļu muzejam pisapylda 15 godi. Tekļa Bekeša stōsta par krōjumim un ka jī ir etnografiskais, keramikas, arheoloģejas kolekcejas, tekstīleju krōjums, grōmotas, kalendāri, dokumenti, gleznu kolekceja un cytas.

Etnografiskajā dāļā ir sadzeives priksmati, īdzeives lītas, saimnīceibas trauki, mēbeles un tamleideigi, savōkti nu myusu pošu rajona. Pōrsvorā pōrstōv pagōjušō godsymta beigas un šō sōkumu, kas cylvākim vēļ beja sasaglobōjis. Keramikas kolekceja – myusu nūvoda keramiku vairōki symti darinōjumu, vysvairōk – pōri symtam dorbu – ir nu Polikarpa Čerņavska, daudzi nu Vylcāna, Paulāna, ari jaunōkajim meistārim – Vaclava Babra, Aleksandra Reča, Vladimīra Ivanova, Jezupa Caica, Jezupa Čerņavska. Arheoloģeju raksturoj senōs rūtaslītas, dorba reiki un tamleideigi. Tūs sōkumā beja vōcis skūlas nūvodpētnīceibas muzejs, nasuši ari cylvāki, kuri atroduši, apstrōdojūt zemi – apmāram nu 9.–11. godsymta. Tekstīleju krōjumā Reigas specialīstī tikkū veice zynōt-

nīsku inventarizaceju un vērtējumus lūti lōbs. Ti ir pagōjušō godsymta beigu un itō sōkuma dorbi vairōk par 200 vīneibom. Ir gon unikalas grōmotas, gon vērtēigu izdavumu kopejas, posta kari, fotogrāfeju krōjumi. Gleznu kolekceja nav lela, bet dizgon vērtēiga – par Preilim. Izveidōta arī ceļōjōšō izstōde. Pavyssam muzeja krōtuvēs vairōk par 13000 vīneibu, kotru godu pa kaidai tyukstušai nōk klōt.

– Mes asam rajona pašvaldeibas īstōde, – turpynōj T. Bekeša, – finansējumu sajamom nu rajona padūmes. Bet asam pakļauti ari Muzeja valsts pōrvaldei Reigā.

Muzejs nōkūtnē plānoj dažas ekspedicejas, bet tōs ir vysai dōrgas un nav leidzekļū. Vēļ vins krōjumu papyl-dynōšonas veids ir zidōjumi nu cylvākim. Vitejā laikrokstā nūpublicēja aicyņōjumu un cylvāki atsauc. Tai beja nasep, kod nōce klāj ar lyugumu īsyuteit materialus par 1949. goda nūtykumim rajonā. Tam beja devize: "Muzeja priksmats – 1949. goda līcinīks". Bejuši napamatōti represētī,

cītuši nu komunistiskō terora atsauc un fondus varēja papyl-dynōt ar apmāram 100 jaunom vīneibom.

Kaidu vīnu ūtru ekspediceju muzejs plānoj kūpā ar jaunim nūvodpētnīkim, tymā skaitā uz nacionalūs partīzanu ceīņu vītom, jūs bazem. Leidz ar tū skūlu jaunōtnei vuicēs, kai pēteit sova nūvoda pagōtni, rōdeis, cik myusu nūvods ir skaists un bogōts.

Majā gaidama Daugovas nedeļa, kurā leidzdrōbīs ari muzejs ar izstōdem, prikslasejumim, cytim pasōkumim, oktobrī Preiļūs nūtikis Latgolas Zynōtnīskōs pētnīceibas instituta konference – īsaklāusis organizēšonā un sagatavōšonā.

Par muzeja aktivītetem na reizi vin laseits "Tāvu zemes kalendārā", "Zemturī", "Nūvodnikā" un breižam līkas, ka tū nīmoz navar paspēt četri cylvāki – direktore, mōkslineica, fondū globōtōja un grōmotvede, vajadzātu kaidu specialīstu vēsturnīku.

Atūlā: daži nu muzeja priksmatim.

Nūbeigums 4. lpp.

PĪTERS ZEILE

NU VĒSTURES AZARA — KULTURAS JYURĀ

Helena Bernāne, Latgalīte, Latvīte. Sovā nūvoda un vinōtās Tāvzemes patriote. Latgolas Kulturvēstures muzeja direktore un Latgolas muzeju padūmes priekšsādatāja.

Pavysam eisa vizitkarte, bet izteic daudz, nūrōda priekšstoti par muzeju kai mīra ūstu, senu relikveju glōbtuvi. Jo Rēzekne ir Latgolas geografiskais un lelā

mārā ari kulturas centrs ar sovu augstskūlu, mōkslas un muzykas koledžom, cytom mōceibu istōdem, LKC izdevniceibu un "Latgolas drukū", ivēreibas cineigu tautas teatri, bibliotekom, tod Latgolas Kulturvēstures muzejs sovukrt ir kai Rēzeknes, tai vysas Latgolas narimteigi pulšejušo kulturas sirds. Ideju generātojs un eistynōtojs. Jimā

ZAIGA MATULE

RĒZEKNES AUGSTSKŪLAS UN LATGOLA

4. turpynōjums

Migraceja ar Daugavpili Krōslovas rajonā ir daudz mozōka nakai Daugavpils rajonā, bet Krōslovas rajonā ir aktivōka migraceja uz Reigu (1997. godā bruto koeficients beja 6,6, bet Daugavpils rajonā — 2,7 promiles). Idzeivōtōju kūpums, kuri atsagriž rajonā, ir ar mozōku konkurētspēju dorba tērgā kai aizbraucēji un tys roda papyldus gryuteibas rajona ekonomiskajā atteisteibā. LR Centralos statistikas pōrvaldes publicētajā "Informacejā par īpaši atbolstamūs regionu nūteikšonu", kur 566 Latvejas piļsātas un rajoni ranžēti pēc sociali ekonomiskos atteisteibas leimīņa, Krōslovas rajona piļsātu un pogostu videjais rangs ir 509 un pēc šo rōdeitōja Krōslovas rajons ir pādeja vitā Latgolas rajonu vydā. Ranžētos rindas pādejus pičūs dasmtūs ir 12 Krōslovas rajona pogostu, un tim 6 — pādejus divdesmit. 1997. godā šam rajonam piškērts īpaši atbolstamō regiona statuss.

Krōslovas rajona 1995. un 1996. godu rōdeitōji ir saleidzinojami ar vysim Latgolas lauku rajonim, jo potencialō reflektantu īpatsvora atškireibas ir ļūti mozas. Vērtējūt 1997. goda rōdeitōjus, jōjam vārā, ka pi vysas Latvejas lauku rajonu videjōs vacumstrukturas jō rōdeitōji byutu par 5% augstōki. Saleidzynōjumā ar cytim Latgolas rajonim, vacumstrukturas varātu najimt vārā 1997. goda rōdeitōjus, bet 1995. un 1996. godu rōdeitōji byutu aptyveni par 5% zamōki.

Naklōtniku īpatsvora Krōslovas rajona jaunūs studentu kūpskaitā ir mozōks par videjū leimini Latgolas rajonūs, tōpēc, saleidzynōjūt klōtinē uzjimtūs studentu skaitu uz 100 reflektantim, atpaliceiba nu nūvoda videjim rōdeitōjim ir mozōka kai pēc uzjimtūs kūpskaita. Nu vysim studejas sōkušajim jaunīšim naklōtinē 1995. godā isastōja 17% (Latgolā videji ari 17%) un 1996. godā — 22% (Latgolā videji 29). Rēkinojūt uz 100 potencialim reflektantim, nu Krōslovas rajona Latvejas augstskūlōs klōtines nūdaļos isastōja 25,7 un 1997. godā — 26,5 cylvāki. Lai leidz ar tū tys ir priekšpādeja vitā Latgolā, tūmār atpaliceiba nu nūvoda lauku rajonu videjō leimīņa ir tikai 7 un 5,5 cylvāki.

Pōrmaiņas augstskūlōs uzjimtūs skaitā un strukturā Krōslovas rajonā 1997. godā beja leideigais nūtykušajom Daugavpils rajonā. Saleidzynōjūt ar 1996. godu, par 11 cylvākim piauga klōtinē uzjimtūs skaits Latgolas augstskūlōs, apsteidzūši — par 23 cylvākim — jaunūs studentu skaitam ōrpus Latgolas. Par 7 cylvākim piauga naklōtinē uzjimtūs skaits, bet tys napōrsedze klōtinē uzjimtūs skaita sasamozynōšonu — tōpēc nu šo rajona jaunūs studentu kūpskaits sasamozynōja par 5 cylvākim vai 3%.

Lai gon nu Krōslovas rajona leidz Latgolas augstskūlom mārōjams patōls ceļš, pēc jimōs uzjimtūs audzēkņu sadalējuma pa mōceibu vītom rajons vairōk leidzynōs Rēzeknes un Daugavpils rajonam nakai nu leļajom piļsātom tōļokajam Bolvu vai ari Priļļu rajonam.

Latgolas augstskūlōs 1996. godā isastōja 46,8% un 1997. godā — 55,5% nu studejas sōkušūs kūpskaita, bet nu klōtinē uzjimtīm — 39,8 un 52,9%. Latgolas augstskūlu īpatsvora kai jaunūs studentu kūpskaitā, tai klōtinē uzjimtūs skaitā te beja lelōks nakai Daugavpils rajonā un tikai Rēzeknes rajonā beja par 0,4 un 2,3 procentim augstōks. Krōslovas rajonā, taipat kai cytur Latgolā, daudzi jaunīši vālātūs vūceitīs Reigā, bet jūs izvēli lelā mārā irūbežoj kai gimīņu materi-

alōs ispējas, tai ari transporta apstōki.

Nu trejom augstskūlom ar samārā leideigju studeju virzīņu pīdōvōjumu (Latvejas Universitates, Daugavpils Pedagogiskos universitates un Rēzeknes Augstskūlas) vysvairōk Krōslovas jaunīšu izvāvēļējuši DPU — jimā klōtines nūdaļā 1998. goda janvārī studēja 3,3 reizes vairōk jaunīšu nakai RA un lelōkais skaits beja Dobaszynōtņu un matematikas, ari Humanitarajā fakultatē.

Rēzeknes Augstskūlā 1997. goda oktobrī klōtinē vūceitēs 56 šo rajona jaunīši, nu tim Ekonomikas fakultatē 21 (37%), Humanitarajā — 16 (29%), Pedagoģejas — 15 (27%), Inženeru — 4 (7%). Ekonomikas fakultates pōrsvors ir vysūs četrūs kursūs un tei ir vineigō, kurā RA vairōk studentu nu Krōslovas rajona, nakai atbylstūšā DPU — 13.

LU 1995. godā isastōja 3, 1996. godā — 9 un 1997. godā — 7 Krōslovas rajona jaunīši, pōrsvorā izvāvēļas filologejas un ekonomikas specialitates. LU pādejus godūs ir vysai moza lūma šo rajona jaunīšu izgleitōšonā.

Lai Reigas augstskūlōs 1997. godā uzjimtīs par 15 Krōslovas rajona jaunīšim mozōk nakai 1995. godā, Reigas Tehniskajā universitatē mōceibas sōce par 7 cylvākim voi 25% vairōk kai ipriekšējā godā. Tiši Krōslovas rajonā ir vysaugstōkais RTU īpatsvora klōtinē uzjimtūs skaitā. Tyvumā ir Latgolas lelōkais ryupniceibas centrs Daugavpils, kurs ari pīdōvoj inženerzynōtņu studejas RTU Mōceibu un zynōtņu centrā. Ļūti moz jaunīšu nu šejines vūcīs ari cytōs augstskūlōs, kur varātu apgyut civilos inženerzynōtnes: 1997. godā Lauksaimniceibas universitatē isastōja tikai 4 un Reigas Aviacejas universitatē — 2 jaunīši. Nu šo rajona jaunīšim, kas 1998. goda rudini studeja TU ūtrajā un vacokajūs kursūs (tys ir, bez uzjimtājim 1998. godā), datorvadeibas, elektronikas un enerģeticas profila specialitatēs vūceitēs 25%, mašinzineibu — 21%, datorzynōtņu — 30%, byuvniceibas — 3%, kimejas — 2%, ekonomikas — 14%, bet 1997. godā uzjimtūs sadalējums pa šim profilim beja 36, 13, 26, 3, 3 un 19 procenti.

Taipat kai cytūs Latgolas lauku rajonūs, kur daudzom giminem gryuši atlycynōt leidekļus studejom, Krōslovas rajonā samārā daudz jaunīšu izvāvēļ militaros augstskūlas, kur na tikai mōceibu, bet, ari golvonūs sadzeives izdavumus sadz vaļsts. Latvijas Policejas akademējā un Nacionalajā Aizsardzeibas akademējā 1997. godā isastōja 9,7% studejas sōkušū jaunīšu.

Nu Krōslovas rajona Latvejas Lauksaimniceibas universitatē 1995. godā isastōjōs 9, 1996. godā — 6 un 1997. godā — vairs tikai 4 cylvāki: pa vinam litiškōs mōjtureibas, pōrtykas produktu tehnoloģejas, zemes īreiceibas un mezsaimniceibas specialitatēs. Vēļ divi studenti 1997. godā sōce mōceibas magistraturā. Pēc LU uzjimtūs skaita — 0,9 cylvākim, rēkinojūt uz 100 potencialajim reflektantim, Krōslovas rajons ijām pādeju vītu gon Latgolas, gon vysas Latvejas lauku rajonu vydā.

Pavysam 1997./1998. mōceibu goda sōkumā LU vūceitēs 21 students, tymā skaitā 3 magistranti, jūs sadalējums pēc specialitatem, naskaitūt magistrantus: lūpkūpeiba — 1 (5%), veterinarmedicina — 3 (17%), mezsaimniceiba, vides un yudiņa aizsardzeiba — 5 (28%), byuvniceiba, lauksaimniceibas mehanizaceja, zemes īreiceiba — 5 (28%), mōjtureiba, pōrtykas ryupniceiba — 3 (17%), ekonomika — 1 (5%).

Turpynōjums sekōs

centrejas voi vysy byutiskōki kulturas strōvōjumi un, sovukōrt, atgrīzeniski spācynoj un baroj voi vysa nūvoda greiģōs dzeives jymas. Un Helena Bernāne ar sovīm leidzstrōdnikim gōdoj, jo tai var saceiti, par šū dzeivynūšu reflekseju.

Regulari braucūt strōdēt uz Rēzeknes Augstskūlu, ikreiz isagrižu muzejā, jo ir interesanti — vinnmār kas jauns. Pagōjušō goda jūns, oktobris, decembris, šo goda febraļš. Kas bejis pyrms tam, jau pīdar labi fundamentātai pagōtnei, bet šymūs nadaudzajūs mēnešūs paveiktis tik daudz, rodušōs jaunās iceres un sōkta tūs eistynōšona. Tōpēc šymā rokstā minēšu vysjaunōkū. Sōkumā nadaudz atsakōpūt teiksmaini zylgonā dyumokā teitā pagōtnē, kur meklejami sakņojimi tai Helenai Bernānei, kaidu pazeistam šudiņ.

LUBŌNA KLŌNU BURVEIBA UN SKORBUMS

Runojūt par pagōtni, par ceļu uz nōkamū vēstumeicas un muzejneicas profeseju, H. Bernāne vysbižōk un lobrtōk atsacerej prakses vosoras Lubōna klōnūs arheologes Ilzes Lōzes vadeibā. Pyrmī un leidz ar tū vyspylgtōki ispaiidi nu pyrmōs — Lagažas apmetnes Lubōna azara Bolvu rajona pusē, natōli nu Aivikstes iztakas. Beja jōdzeivoj saules izbalynōtōs zaļgonpalākōs teļtis un leidz pat jūla sōkumā napōrtraukti ceintūti ar ūdu miljonim. Tyvōkō apzēvītō vīta un autobusu pītura atsaroda trejsspadmit kilometru attōlumā. Aiz gryuti pōrvaramim klōnu zolōjim un džunglainim kryumōjim. Navīnu vin dīnu beja jōizteik ar sausenim un bezcukra čaju, tipat salaseitū skōbiņu zupu bez īpašā aizdora. Kai škita, teiši karaliskas izmaiņas radēja obu grupas puīšu — Valda Štāla un Valda Krōņa — Aivikstē nūkartōs zivis.

Ilgōs sarunas vokorā pi guņkura par kōrteju dinas veikumū, dzeivī vyspōr, ritūšōs saules sōrti varaveikšnainōs rūtalas azara klaidā rūsynoja iztēli un jo biži lyka dūmōs pōrsaceļt pōri Lubōnam, kur ūtrā krostā Nagļūs atsaroda tāva Ontona Litaunieka mežsorga mōja "Vylkadūbes". Kurōs pagōjuse bērneiba, pamatskūlas godi, biži gōjini un tyvejōm Zvejsolom, kur myta skūlasbidri Osvalds un Ontons Zvejsalņiki, un kuru mōju tyvumā Maltsa upē beja lobokōs pelēdšonas vītas, ari makškerēšonas priki. Un nakic tōli nu tines — Gaigalovas vydusskūla vacajā muižas ākā. Gleznainō apkōrtne, vēstures skūlōtōja Pītera Spergas idagto interese par sova nūvoda, par tautas un cytu zemu liktynogaitom.

Un tod, pēc vydusskūlas beigšonas, vasali četri dorba godi poša jauneibas zajumā! Skūlōtōja un audzynōtōja pamatskūlas jaunokajōs klasēs, kluba vadeitōja un audzynōtōja, senūs lobūs vitejūs irāšu izzynōtōja un atjaunōtōja. Teatra spēlēšona, izbraucini ar izrōdem. Te veidōjōs pastōveigō, jaunmeklejūšō un organizatoriskō dorba prasme un apjautas, kas liti nūderēja vēļōk, strōdojūt gon par Latgolas Vaļsts pīminekļu aizsardzeibas inspektori, gon vodūt un tikpat kai nu jauna strukturejūt muzeju. Vēršūt tū nu nalela, parosta provinciņas piļsātas istōdējuma par Latgolas Kulturvēstures muzeju. Prūtams, šei pyrmō pīredze tod jau beja apvinōta ar augstskūlā gyutajōm zynōšonom.

Ar kū izskaidrojams ilgstūšais dorba pūsms Nagļūs? Jā, tam beja cilvēcyski motivi: vacōki gribēja, lai vysy četri bārni īgyutu augstōkū izgleiteibu, un Helenai beja jōpisadola šymā procesā, lai uz sovom kōjom nūstastōtu divi jaunōki brōli. Bronislavs, idams tāva pādōs, beidze Latvejas Lauksaimniceibas akademējas mezsaimnikus, bet Jōns — Medicinas institutu un tagad ir Bolvu slimineicas kirurģs. Juris pēc LLA beigšonas klīva par zemkūpeibas inženeru. Sei nasavteigō ryupe par tyvinikim vēļōk klīva par byutisku attiksmes veidū pret dorba koleģim — muzeja darbiniki priekšniecu raksturoj kai breivu nu jebkura egoisma un savteibas izpaušmem. Ryupes par darbinikim un koleģialitate ir nagrūzams princips un ari panōkumu pamats.

— Kū jysim deve arheoloģejas prakses Lubōna klōnūs? Kpēc tōs palykušas tik gaišā un spylgtā atmiņā?

— Nu vysom prakses vītom vyspylgtōki ispaiidi sasaglobōjuši par Lagažas apmetni. Storp Aiviksti un klōnu upeiti Lagažu, kas iztak nu Šnitku pīra. Un na tikai tōpēc, ka tei beja pyrmō un ilgstūšōkō. Pyrmom kōrtom aizrōve un daudzū lyka vūceitīs tūlaik jaunō, enerģēk, zynūšō prakses vadeitōja Ilze Lōze. Specializējusēs akmiņa laikmata arheoloģejā, vēļōk — vairōku grōmotu autore. Jei na tikai leidz kaulu smedinim lyka izjusti un saprast, kas tei taida arheoloģeja ir, bet ari radynōja pi ōrkōrteigi paciteiga, vēreiga un skurpuloza dorba. Tys nabēja pedantisms, bet šōs profesējas specifika, kam ari vēļōk vajadzēja klīut par sova veida nūsaceitu refleksu.

Tys pyrmkōrt. Ūtrkōrt, aizrōve jōs dūmu lidōjums, tiksme pōrkōpt īrasteibas rūbežu, tiktis pēc kō jauna, kas nareti atsaroda aiz īspējāmōs sorkonōs līnijas.

Kaidu vokoru pi kōrtejo guņkura, kas beja pi atklōtas, kūdrainajā zemē labi saglobōjušōs apmetnes celtņu konturom, Ilze Lōze saceja: "Kōpēc gon mes navarātu radeit breivdības muzeju kaidā Lubōna klōnu nūstūrī, izveidēt leidz tam normalu ceļu. Lagažas apmetne, kur tik labi sasaglobōjuši akmiņa laikmata apbyuves principi, kur asam atroduši tik daudz licyņōjumu par sova laika cylvāku dzeivī, varātu byut pyrmō vīta, kas izmon-tōjana šaida kompleksa rekonstrukcejai. Kur ir myusu entuziasms? Tys nūsleikst pīteiceibas sliksnā!"

Cytā reizē, atsagrižuse nu kaidas storp-tautyskas arheologu konfereņces, Ilze Lōze stōstēja par zeimeigu sarunu ar Varšavas universitates arheoloģejas instituta direktoru V. Hmeļevski. Jys, byudams informāts par latvišu arheologu atrodumim azara sēklūs un solā, Zvejsolōs, Zvidzes apmetnē, Malmutes greivā un

laikmata mōksla Austrumbalģejā".

Kod, beidzūt Latvejas Universitati, arheologs Vladislavs Ūrtāns atzineigi vērtēja mūnu diplomdorbu "Ornamenta motivi Malmutes upes greivas apmetnē", apszynōju, ka panōkumus nūdrūšynoja na tikai cytu arheologu savōktūs materialu analize, bet ari pošas praktiskō pīredze Lubōna krostūs. Augstō praseiguma un reizē rodūšōs atraiseiteibas leimini organizātais dorbs Ilzes Lōzes vadeibā beja ōrkōrteigi nūdereigs vēļōk. Seviški strōdojūt muzejā, apszynōjūt kotra arheoloģiskō priekšmata vērtēibu, jebkura vēsturiskō objekta saikni ar vītu un laiku. Ekspoziceju kōrtōjoms veidōja logiku un cytas vajadzēgas izpratnes.

NU PAGŌTNES PŌRSACEĻSIM UZ ŠŪ DĪNU

— Lai aparātu muzeja dorba aizvadeitūs 29 godus, ir jōuzroksta grōmotā un tū daleji veikuse muzeja darbineica

LUBŌNA KLŌNU LAGAŽAS APMETNĒ ARHEOLOĢEJAS PRAKSE — PA KREISI

cytur, sacējis: "Jo myusim byutu taidi Lubōna klōni, tod pyrmāis, kū mes dareitu — nūdybynōtu šūs klōnu arheoloģejas

Iveta Sprūga, teicami aizstōvūt apjūmeigū bakalaura dorbu Rēzeknes Augstskūlā par Latgolas Kulturvēstures muzeja vēsturi un myusdīnu dorba vērzīnim. Gribu

DORBA GODU MUZEJĀ GODSYMTA CATŪRKSNĪ ATZEIMEJŪT

katedru. Ti taču atsarūn vasals arheoloģejas laikmats un vasala etnosa ilgstūša vēsture.

Tūmār golvonais — radynōšona pi ōrkōrteigi ryupeiga dorba, strōdojūt ar smolkajim arheoloģa reikim. Lai nikas nu atklōtō natyku sabūtōts, lai atsaklōtu sovā pyramtnejā eseibā. Vinolga, voi tī byutu Balģejas sīmu kemmes bedreišu keramikas fragmenti, pēski pasarōdējis kaids nagaideits, ap kūceņu apiteits auklas rūtōjums, sena gušnrita vīta, pavorda palikas ar pīdu lauskom, dzeivīniku kaulim un naporosti lelom zvyu osokom...

Un tai sūli pa sūļam, ryupeigi atsadzūt kotru kvadratmetru zemes, atsaklōj vysas senōs apmetnes byuves plānōjums, kastēs un kasteitēs ryndōjōs ryupeigi inventarizāti vysdažaidi givumi. Kaidis paspējis sasaglobōjuši par Lagažas apmetni. Storp Aiviksti un klōnu upeiti Lagažu, kas iztak nu Šnitku pīra. Un na tikai tōpēc, ka tei beja pyrmō un ilgstūšōkō. Pyrmom kōrtom aizrōve un daudzū lyka vūceitīs tūlaik jaunō, enerģēk, zynūšō prakses vadeitōja Ilze Lōze. Specializējusēs akmiņa laikmata arheoloģejā, vēļōk — vairōku grōmotu autore. Jei na tikai leidz kaulu smedinim lyka izjusti un saprast, kas tei taida arheoloģeja ir, bet ari radynōja pi ōrkōrteigi paciteiga, vēreiga un skurpuloza dorba. Tys nabēja pedantisms, bet šōs profesējas specifika, kam ari vēļōk vajadzēja klīut par sova veida nūsaceitu refleksu.

uzzynōt, kas paveiktis poša pādeja laikā, saceisim, nu vosoras leidz šo goda martam?

— Muzejs namiteigi atsateista, vacajai ākai Atbreivōšonas alejā leidzās pogolma pusē nūstastōj jaunō boltō modernō celtnē ar plašu biblioteku, kurā sakūpōts vys latgaliski un par Latgolu uzraksteitais. Divūs stōvūs izvītōta mōkslas dorbu ekspoziceja. Un tūmār telpu jūprjūjom ir par moz, tōpēc asam sōkuši jaunōs ākas pogrobstōva ryupeigi izbyuvi — tī byus galđniku darbineica, fotolaboratoreja, kai ari senējōs multuves telpa un cytu apjūmeigu eksponatu vīta.

Nu 1970. goda, kod sōču strōdēt muzejā, pagōjuši jau 29 godi. Kod 1975. godā klīvu par direktori, vysy tō krōjumi beja dažūs skapūs salikami. Tagad pastōveigajā ekspozicejā ir pōri par divom tykstūšom Latgolas keramikū dorbu un tei ir plašōkō ekspoziceja, kas snādz vyspūsegu iskotu šamā Latgolas tipiskajā kulturas jūmā, pricej na tikai myusu cylvākus, bet ari ōrēmnikus ar formu daudzveidību un daļlumu.

— Ir dzērdātas polemiskas dūmas, voi plašō keramikas ekspoziceja naaizjam

pārāk daudz vītas? Un aizjam muzejam it kā napicišamū pamatu — Latgolas vēstures ekspozīciju.

Tam nasagribis pīkrist. Myusu muzejā ir golvonūkōrt senōkūs pūsmu ekspozīcija: Latgolas vēsturi atspūguloj Ludzas, Daugavpils, Krōslōvas, Malta, Viļānu, Ilzeskolna un cyti muzeji, tōpēc dublētis nagribim, bet meklejam, veidojam Rēzeknes vēstures ekspozīciju, kurā atsaklōs arī golvonī Latgolas vēstures pūsmi un akcenti. Pārnruđiņ izsludnōjam senūs priekšmatu vōkšonas akceju un tōs davumā myusu fondi papylđnōja ar daudzim dasmytīm originalu ūn unikalū priekšmatu, dokumentu klōstu. Šū pyrmū projektu papylđnōja ūtrs — 20. godymta 30. godu Rēzeknes irēdņa tipiskas dzeivōjamōs ustobas izveide. Ar vysom tō laika realejom — mēbelem, tekstilejom, sadzeives priekšmatim, mōkslas dorbim, cylvāku mūlažom. Strōdōjom, lai izveidōtu plašu, patstōveigu Latgolas literatūras un preses vēstures izstōdi nu pyrmsōkūmim 18. godymtā leidz myusu dinom. Pīlčines pamatskūlā aiz Dricānim Pīters Lōcs izveidōjis sovam radinīkam, slovnajam grōmotu izdevējam Vladislavam Lōčam un dažim Latgolas literatim veļteitu ekspozīciju, bet leidz turīnei reti kaidis nūkliust, tōpēc attīceiga ekspozīcija napicišama te pī myusim — Rēzeknes centrā. Tei icarāta kai lūti byutiska myusu muzeja sastōvdaļa. Materialu lela daļa jau savōkta.

AKTIVAS FORMAS, SAIKNE AR SKŪLU JAUNŌTNI

Tradicionali irosts, ka muzejā ir ekspozīcija, izstōdes un apmāklōtōji isarūn, kod jīm ir breivis laiks un vēlēšonōs. Reti kod jūs grupai pīsaista kaidū nu darbinīkim. Sei pasivō rutina jōsalauž, tōpēc teik maklātas dorba formas, lai pīsaisteitu skūlu jaunōtni. Ar skūlānim nūteik pōrunas par kulturvēsturiskom temom, izmōntōjūt bogōteigūs muzeja materialus.

Nasēj iztyrjōjom maizes temu, skūlāni ipazynōs ar priekšmatim, kurus ogrōk lauku mōjōs izmōntōja maizes topšonā — sātyvi, sērpū, izkapti, sprigulu, maizes muldu, lizi, pistu, dzērnovas, ipasazyna ar tyvejū "Rēzeknes dzērnovnikū", kur pōrsalicynōja, kai tūp dažaida veida mylti un putraini. Muzejā nūsaskatēja videofilmu par maizes sagatavōšonu un cepšonu kai svareigu un "svātu" dorbu. Pasōkums nūsaslēdže ar tū, ka vysī nūgaršōja maizes krōsnī captu rudzu kukuli. Tys giva atsauceibu skūlānūs, cinu pret ilgū un sarežgeiti topušū dīniškū maizeiti.

"Bolta nōce tautu meita" — arī sei tema, īpaši meitinēs, izaauce interesī. Tōs sagatavōšonā golvonū dorbu veice poša muzeja direktore. Tyka izpēiteis tārpu darinōšonas process sōcēt ar dažaidu šim nūlyukam napicišamū dorba reiku ipazeišonu, materialu (vynlas, lynu) aprtrōdi, krōšōšona, vērpšonu, ausšonu un cytom darbeibom, beidzūt ar gotova tau-

darbim — saimniceibas traukim, vāzem, svečturim. Ar tū, kaidus grafiskō roksta elementus jys veidōjis un cik saskaneigi vīna priekšmata nūklōšonai litōjis dažaidu krōsu glazuras. Pēc tam aplykōja myusdinu keramiku dorbus plenēra un ticēs saskateit jaunō meklējumus šamā senajā mōkslas jūmā. Nu muzeja vysus šūs dorbus koordinēja Silvija Ribakova.

Īpaša nūdarbeiba skūlānim, izmōntōjūt muzeja materialus, tyka veļteita par vītejūs idzeivōtōju izsyuteišonu 1941. un 1949. godā. Vairōku godu ilgāmeibā muzejā savōkts bogōteigs materialu klōsts: fotogrāfejas, kartes ar Gulaga nūmetnem, bejušūs izsyuteitūs nūdūti

dažaidu priekšmatu skūlōtōjim, izziņas olūts un reizē intereses par muzeju veidōtōjs. Navys kai nadzeivu montu krōtūvi, bet dzeivu, nūzeimeigu procesu atveidōtōju un dažaidu nūrišu liceicu.

NŪZEIMEIGŌKAIS VYZUALŌS KULTURAS CENTRS LATGOLĀ

Kūpš darbeibas sōkūmim muzejā Helena Bernāne tikusēs jū vērst par golvonū vyzualōs mōkslas centru Latgolā. Šōs iceres eistynōjumu paleidzē-

HELENA BERNĀNE (PA KREISI) VODA NŪDARBEIBU SKŪLĀNIM "BOLTA NŌCE TAUTU MEITA"

vysdažaidōki priekšmati, liceibas, stōstejumu pīroksti, dokumentu kopejas. Šōs nūdarbeibas emocionali savilņōja skūlānu

ja sekmēt Osvalds Zvejsalniks — Mōksliniku Savineibas Latgolas nūdaļas vadeitōjs. Muzeja zāles dāsnī tyka

keramikas izstōde, leitovīšu mōkslinika profesora Ričarda Garbačauska (aktivi sasadorbojas ar RA), eļļas gleznu un kvādreju izstōde. Daudzi apmāklōtōji pat uz ilas stōvēja rindā, kod P. Sēnhofs muzejā demonstrēja Valsts leļļu teatra lelles. 19. martā tyka atklōta gleznōtōja, profesora, 7. Saeimas deputata Osvalda Zvejsalnika vērineiga dorbu personalizstōde. Latgolas TV festivala laikā Rēzeknē byus norvegu mōksliniku (rēzekniši draudzejas ar Norvegejas pīlštatu Arendāli) dorbu izstōde. Bet icerē un plānā jau rindojas nōkamōs. Ni breidi izstōžu zāles nastōvēs tukšas...

Vasals pasōkumu kompleks saisteits ar izcylō gleznōtōja Vītalija Kaļvāna 90 godu jubilejas atzeimeišonu (dzimis 1909. goda 19. septembrī). Ar mōkslinika atraitnes Austras Kaļvānes aktīvu leidzdaleibu dorbi atlasēiti un jau atsarūn Rēzeknē. Izstōde byus vīna nu plašōkajōm personalajōm, kaidas leidz šam bejušas muzejā, tiks izvītōta divūs stōvūs un ilgs trejs mēnešs (jūļš — septembris). Pyrmō stōva zāles dorbi tiks veļteiti Daugovas temai, bet ūtrajā dominēs dažaidūs laikūs gleznōti Latgolas motīvi. Teik gatavōts bogōteigi ilustrāts katalogs. Nūslāgumā byus mōkslinīkam veļteiti lasējumi, par kuru nūrisi un kvalitāti direktora jau tagad sōkuse ryupeitis.

Taču LKV muzejs kai daudzpuseigs kompleks leidzeigs senajam rōmišu divam Janusam ar divom sejom — vīnu vārstu uz pagōtni, ūtru — uz tagadni un nōkūtni. Tys atsātic uz nūvoda rakstnikim. Regulari teik atzeimātas jūs atceres dīnas, jubilejas un grōmota atvēršonas svātki.

Nupat februarī atzeimāta Latgolas Misiņa — latgaliskūs rokstu krōjēja, rakstnīka Stepona Seiļa 90 godu jubileja. Nūtyka pīmiņas breids Mežareju kopūs, bibliotēka — izstōde (daļa nu jō sakrōtō montōjuma ir te). 7. Saeimas deputate Anna Seile nūdeve jaunus dokumentus un atgyutōs dīnasgrōmotas, kuras sovā laikā beja vardarbeigi nūnōkušas padūmu prokuraturā. Pīmiņas pasōkumi nūsaslēdže ar atmiņu stōstējumim.

Dzejnika un sabīdriskō darbinika Ontona Slišana 50. jubileja nūtyka reizē ar jō jaunōkōs dzejūļu grōmotas "Solnas nanūktists zids" atvēršonu un dažū latgaliskūs irāšu gūdā ceļšonu.

KRŌJUMI PASAPLAŠYNOJ, ZYNŌTNISKAIS DORBS TURPYNOJAS

LKV muzeja krōjumi pasaplašyno j dažaidūs ceļus. Daudz arheologiskū un etnografiskū materialu beja uzkrōts Rēzeknes 1. vydušķulā un tī nūdūti muzejam. Te arī nūnōkuši daļa nu arheologiskim izrokūmim un vītejūs idzeivōtōju atrodūmim, veicūt dažaidus saimniciskūs dorbus un pīdolūtīs senu litū vōkšonas kampanēs. Bet pādejuš godūs vysdōsnōkais bejis emigracejas latgališu pīnasums. Muzejā nūnōkušas gondreiz vysas trymdā izdūtōs latgališu rakstnīku, publicistu, zynōtnīku grōmotas, daudz manuskriptu un dokumentu. Jūlija Poča pētejums par Latgolū Livonejas laikā, leģendarō Rēzeknes 1917. goda kongresa daleibnīka Jōņa Grišana atmiņas un vēļ daudz kas cytur meklejams. Presē jau ticis ziņōts par Latgolas pētnīka Mikelja Bukša vairōku symtu grōmotu un dokumentu nūnōkšonu muzejā nu Stokholmas. Ar tū Latgolas kultura klivuse jytami bogōtōka. Tagad jau Rēzeknes Augstskūlas studenti jō citeigi izmōntōj šūs materialus sovīm zynōtniskajīm dorbim. Niupat rakstnīks Aleksis Rubulis (LKC izdevniceibā laistas klajā četras jō grōmotas) atsyutejis poša veidōtu keramikas kolekceju, kura izstōdeita vīnā nu muzeja zālem.

Muzejnīki veic regularu dorbu, ar pētejumu rezultatim pīsadolūt Latgolas Pētniceibas instituta konferēncēs, roksta un sagatavoj izdūšonai grōmotas. Aizvadeitō goda nūgalē dīnas gaismu iraudzēja ilgū un ryupeigi gatavōtais krōjums "Rēzeknes valsts skūlōtōju instituts, 1925—1944" (354 lpp.), kura veidōšonā pīsadalējušis vairōk par 50 autorim. Šys kapitalais dorbs tapis LKC izdevniceibā, jau paspējis īgyut augstu nūvērtējumu.

Taču Rēzeknes muzejnīki nadūmoj ilgi kavētīs gyutūs lauru tyvumā. Tūp vārā jamams dorbs par Rēzeknes komercskūlas vēsturi. Precizōk varātu saceit — ekonomiskōs izgleiteibas gaitu Rēzeknē, jō tērdzniceibas skūla tyka nūdybynōta jau 1908. godā, vēļōk darbeiba turpynōjōs Bolvūs. Bet mōceibu istōde ar nūsaukumu Rēzeknes valsts komercskūla pastōvēja nu 1927. leidz 1946. godam, tōs darbeiba tyka atjaunōta 1990. goda 3. majā. Krōjuma sagatavōšonā lelu dorbu veic komercskūlas bejušō audzēkne Vera Bystrova, konsulšej bejušais audzēknis, arī skūlōtōjs Jezups Jakubāns (Andra Jakubāna tāvs). Interesantas atmiņas atstōjis fizikis,

rakešu konstruktors trimdā Konstantins Počs. Prūtams, vysvairōk muzeja darbinīki: Helena Bernāne, Janina Gulbīnska, Silvija Ribakova un cyti. Teik gōdōts par jaunūs zynōtnīku topšonu. Iveta Sprīga, kū jau atzineigi pīminēju, tagad ir LŪ vēstures magistratūras studente un strōdōj par magistra dorba par sovū dīžū nūvodnīku Franci Trasunu.

KAI SVĀTDĪNU VĒRST SVĀTKŪS

Muzejā pastōv vysai nūteikta dorba daleišona. Kai soka Helena Bernāne — myusu pūiši lelyski veic saimniciskū dorbu. Vitolds Milaševičs ir katedrales kōra dirigents un muzeja saimniciskōs daļas vadeitōjs, Helenas veirs Arvīds Bernāns apgyvis restauratora, elektrika un vēļ cytas profesijas (Leningradā beidzīs institutu) un lik litā muzeja ikdīnā. Valdis Rudjankovs — santehniks, bet Aleksandrs Bondarenko — fotogrāfs — veic gon muzejam napicišamus dorbus, gon veidoj pats sovās dorbu tematiskas ekspozīcijas. LKV muzeja svītes ir golvonōs ideju generatōjas, kai agrōk mēdže saceit — goreigō vērsbyuve. Teik augšancaltas na tikai senas un bogōtas Latgolas tradicejas, bet veidōtas arī jaunās. Tai H. Bernāne ar kolēgem nūlēme pa sovam atzeimēt Adventa svātdīnas, vērst tōs nalelūs svātķūs. Kotrā muzejā puļcejas pošu darbinīki, aktivisti, studenti un skūlāni. Zāles vydā nūvītōtajā vaiņukā teik aizdagta kōrtejo svece, pazejstamō kōra "Ezerzeme" dirigents Eriks Čudars ar izveidōtū kamerkōri isarūn uz šim svātbreijim un dzid nūskaņai pīmarōtas dzismes — kai religiskas, tai laiceigas. Teik nūlaseits pa kaidam dzejūlam, risynoas klusynōtas, gaisas sarunas, ritynojas atmiņas pī kopeja tases. Un tai leidz Zimassvātķim. Daži krōsaini dzeipuri vyspalāceigōkajā un tymsōkajā goda laikā. Bet klidēt tysmu, nest gaismu — taidis bejis Helenas Bernānes princips vysā leidzšinejā dzeivē, tū jei vuicejuse arī sovai meitai Ivetai, kura, pēc Līpōjas Pedagogiskōs augstskūlas beigšonas, strōdōj Rēzeknes 5. vydušķulā. Nasūt bārnim gaismu un tyčūt, ka jī veidōs lobōku dzeivi, na kai tei, kū redzim vysapkr tagad. Īpaši Rēzeknē un apkaimē, kas bezdarbnīku un sociali nūmōktūs skaitā ir pyrmajā vitā Latvejā.

DŪMOJŪT PAR CYTIM, STRŌDOJŪT KŪPEIGI

Nu jau vairōk nakai godu Helena Bernāne ir Latgolas muzeju padūmes priekšsādātōja — tagad jōdūmoj na tikai par sovū tišō dorba kompleksu, bet arī par vysim cytim nūvodā, tūs dorba koordinaceju. Vīnōtajā muzeju padūmē itylpst vysu muzeju direktori, fondu globōtōji un mōkslinīki. Sadaleiti pīnōkūmī un zynomā mārā tagadejūs veicynōj tys, ka pēc Universitates beigšonas vairōkus godus strōdōjuse par Valsts pīmineklū aizsardzeibas inspektori, apzynōjuse Latgolas kulture un vēstures pīmineklus, ipazynuse vysus muzejus. Teik saskaņōti vysī nūzeimeigōki pasōkumi, īpaši izstōžu apmaiņas ziņā. Lai, saceisim Rēzeknē voi Daugavpīli izveidōtō ekspozīcija pēc kaida laika byutu radzama arī Bolvūs, Ludzā un Krōslōvā. Ūn ūtradi. Lai tys vysš kotrā vitā nav jōroda nu jauna.

Poslāik ar kūpeigim pyulīnim tūp nūzeimeigs izdavums — Latgolas muzeju katalogs un byus lūti nūdereigs turistim, kotram atsevišķam muzeju apmāklōtōjam. Teik turātā ryupe arī par tūpūšajīm muzejīm pogostūs, snāgta metodiska un cyta veida paleidzeiba. Ir pīks par taidū jaunū muzeju, kas izveidōti arī Viļānūs un atspūguloj na tikai pīlštās, pogosta, bet plašōkas apkōrtnes vēsturi dažaidōs dzeives jūmōs.

Vīnai nu muzeja darbineicom vaicōju, voi jūs priekšneica vīnmār ir smaidūša un apmīrīnōta ar dzeivi, jei atbīldeja, ka, taipat kai jebkuram cylvākam ir sovās bādas, ryupes, gryuteibas, taidas ir arī direktorei. Mōjōs divas vōjredzeigas mōtes — pošas un veira, par jōm īpaši jōsarūpeje. Kaidreiz arī dorbā kas aizācer, bet Helenas Bernānes byutiskō ipašeiba tei, ka jei spēj un prīt personiskū nūslōpēt, vysu sevī pakļaut dorbam, lai mīreigi un racionalī apsvārtu, kai otrōk un lobōk padareit veicamū, nūkliut pī mērka.

Ar muni īspaidī sakreit ar mynātū. Tymā plašajā kulture jytūrā, kas jai uztycāta, nikod nazaudej golvonūs orientīrus un ar lelu naatlaideibu cauri dzeives vīlīm un bangom lauž ceļu uz prišku. Tys ir golvonais panōkumu nūsacejums un atslāga. Muzejs šūgod atzeimej vairōkas jubilejas: 65 godus nu Latgolas centrālō vēstures muzeja dybynōšonas (1934), 40 godus Rēzeknes nūvodpētniceibas muzejam (1952) un 10 godus kai dorbojas Latgolas Kulturvēstures muzejs (1989).

KŪPA AR MUZEJA LEIDZSTRŌDNĪKIM

tas tārpa izgatavōšonu un nosōšonu.

Kas gon byutu Latgola, tōs muzejs un arī skūla bez keramika voi kai te soka — pūdņika — dorba detalizātas izpētes. Nav nūslāpums, ka na vīns vīn gribātu turpynōt sovū tāvu un vactāvu dorbu. Keramikas studejas vadeitōjs Leonards Vincevičs parōdēja, kai tūp mōla trauki, sōcēt ar attīceiga mōla izvēli, meiceišonu, priekšmata vyrpōšonu, apdadzynōšonu pūdņika krōsnī. Beja ipasazeišona ar Latgolas keramikas patrona Polīkarpa Vylčāna (šūgod 105 godi nu dzimšonas)

grupas ar skorbūmu, nažēleibu, kū beja jōpīdzeivoj un jōpōrdzeivoj myusu vacōkajom paaudzem. Arī daudzim tō laika bārnim. Pyrmōs klases skūlānim reikōti ābece svātķi, kurīs saleidzynōtas ābece, nu kurom laseit vuicejūsōs vacmāmeņas un vacvacmāmeņas ar tagadejōm. Izmōntōtas ābece nu fondim, arī cytas, gondreiz vysas latgaliski izdūtōs.

Leidzeiga sadarbeiba ar skūlom paradzāta arī turpmōk, tys ir atbolsts

atvārtas pyrmōm kōrtom sova nūvoda profesionalajīm un tautas (pašdarbeibas) mōkslinīkim, cytu nūvodu un pat valstu dailražim, kurīm taidis voi cytāids sakars ar Latgolū. Pēc ūtrōs — jaunōs ākas stōšonōs irindā — gondreiz vīnmār reizē nūteik divas, dažkōrt arī trejs ekspozīcijas. Pādejuš godūs nūtykušas 26—30 izstōdes — tik, cik lelōkajōs Reigas izstōdes zāles. Tikai pādejuš četrūs mēnešūs bejušas tradicionālō Latgolas mōksliniku dorbu izstōde "Rudiņš — '98", Bolvu mōkslas skūlas vadeitōjas Elītas Teilānes dorbu skate, Jōņa Seiksta

DZYMŅAS STĒSTS

Nūbeigums. Sākums 1. lpp.

ka asam ūtrās šķiras cylvāki. Tū apjautu tikai vēļok.

Pasateicūt tāva paziņai P. Brūveram (bejušais Rudzātu pogosta valdes ilggadejs lūceklis) dorbā isakortōju Leivōnu spirta ryupneicā par izejvīlu sagōdes daļas vadeitōju. Pēc goda beju spists dorbu meklēt cytur, jo atsateicū sasadorbōt ar vītejm drūšeibas organim un braukt uz Rudzātīm izspīgōt vītejus idzeivōtōjus, tys ir, byut par čekas agentu. Vēļ šudīņ maņ nav skaidri tūs dīnu dramatiski nūtykumi.

1959. goda majā sōču strōdōt Luberzes padūmu saimnīceibā, ti ar

mani uz ceļa nūtyka tragisks nagadējums, pēc kura dīvus godus beju ūtrās grupas invalīds. Šymā laikā sōču vuiceitis Latvejas Lauksaimnīceibas akademējā naklōtinē, kū absolvēju 1966. godā. Nu 1961. goda strōdōju Oktes padūmu saimnīceibā, Laidzes lauksaimnīceibas tehnikumā un dorzeņu šķirņu sāklū storprajōnu nūdaļā Talsūs. 1961. godā nūdybyņōju ari gimini.

1973. godā mani paaugstynōja dorbā un pōrcele uz Reigu, kur strōdōju par golvonū agronomu kartupeļu sāklūdžēšōnā dorzeņu šķirnes sāklū Latvejas republikanskajā apvīneibā. Nu turīnes 1988. godā aizgōju pensejā. Pēc tam vēļ četrus godus nūstrōdōju Salaspīļs Botaniskajā dōržā nu 1992. goda dzeivoju poša rūkom byuvātā gimines mōjeņā Kegumā.

Kūpā ar sīvu rušynojamēs dōržeņā un vodam sovas dīnas. Tūmār mōja un dōrzs naspēj aizjimt vysu laiku un interesi.

1994. goda rudinī sōču Rudzātu pogosta vēstures izpēti. Pasateicūt sovas gimines atbolstam, kai ari Rudzātu pogosta tagadejūs un bejušūs idzeivōtōju, pogosta vadeibas atsauceibai, asu izdevis vairōkas grōmotas.

"Pasateicūt" okupacejas varai, es un muni pīdareigū uz vysim laikim asam zaudējūši sovu dzymtū pusi. Tū vīnmār atsaceru ar sōpem sirdi. Tagad jau mes vysī asam isakortōjuši dzeivē un atsagrīzt tāva mōjōs nav īspējams. Munu rodu vydā nu okupacejas varom cītušas 18 gimines — 81 cylvāks, tymā skaitā trejs krituši vōcu armejā, 18 myruši Krīvijās lēgerūs un izsyutejumā.

saprūtamas. Kod daži runōtōji debatem atļautō laika lēlōkū daļu izmōtōja sovu panōkumu spūdrynōšōnai, A. Zankovskis par poša varēšōnu narunōja. Lai gon veteranu sacēseibōs nu 1963. leidz 1980. godam ir paspējis byut pīckōrtejs čempions volejbolā un trejspaidsmitkōrtejs meistars vīglatletikā — sprintā un lēkšōnas disciplīnōs. Ari jō obi dāli — Māris un Ainārs — sasnāguši sporta veteranu brīdumu un sacēseibōs izceinej gūdolgōtōs vītas.

Par saimtajim atzīneibas rokstim, pateiceibom, gūda rokstim un diplomim Andrim Zankovskim nūzōmeigōka ir Treju Zvaigžņu ordeņa Sudroba Gūda zeime un Latvejas sporta veteranu savīneibas augstōkais apbolvōjums "Gūda Zeime". Ari totalitārō okupacejas režīma laikā 1987. godā pīškērtais Nūpalnim bogōtō sporta darbinika gūda nūsaukums licynoj kū par jō dar-

Vydzemē, Latgolā, Zemgalē un Kūrzemē! Paļdis tīm, kas paleidz sporta veteranim un ir saprotuši šōs kusteibas nūzeimi!"

Tai par paveiktū sovu gōndarējumu pauž Andris Zankovskis.

Pateiceibā par jō lēlū davumu Latvejas sporta veteranu kusteibā un jō dzeives jubilejas sakarā kai kristīšam vēlēsim Diva paleigu, lobu veseleību un daudzas, daudzas myuža dīnas ar dzeives priku un gōndarējumu!

Attālā nu kreisōs: Helena Sermule (Cēsis), Andris Zankovskis (Skrunda), Jōns Broks-Eisāgs (Talsi), Jākubs Pumpurīšs (Bauska), Jōns Telle (Talsi) un Jōns Arilkevičs (Līpōja) Prikuljūs 1998. goda 27. junī.

P. S. Tei beja ari muna "zvaigžņu stuņde" — mani aicynōja pyrmū. Pēc oficialūs personu apsvēkšōnas pīnōce vaļsts prezidents Guntis Ulmanis apsveice un pasnīdze zīdus. Tod aicynōja pōrejūs picus. Vēļok

JŌNS BROLS-EISĀGS, TALSI

VETERANU SPORTA CALMLAUŽAM — 70

Vīnam nu vysnūzeimeigōkajim Latvejas sporta darbinīkim Andrim Zankovskim šō goda janvarī pīsapīdēja 70 godi un jys ir populars vaļsti. Jys beja tys, kas ļūti atzīneigi nūvērtēja 1997. godā Preiļūs nūtykušōs 33. veteranu sporta spēļu finalisacēseibas kai vīnas nu vyslobōk organizātājōm.

Kai rōda papeiri, Andris pasauli iraudzējis 1939. goda 3. janvarī tīceigu zemes kūpēju gimīnē Lestenes pogostā kai ūtrais dāls pīcu bārnu pulkā. Skūlas gaitas uzšōk Lestenes pamatskūlā. Jys atsacerej, ka sports tūlaik ni skūlā, ni jūs gimīnē nabeja mūdē, 1939. godā skūla parkā reikōja bārnu svātкус un tūs programmā beja skrīšōnas un lēkšōnas sacēseibas. Andris sovā klasē bejis pats mozōkais, bet vyskusteigōkais un skūlōtōja jū pīteikuse skrīšōnā. Atsacerej, ka grībešōna bejuse, bet beidīs. Tūmār pīkritīs. Pīsadalējis ari krītni garōkais Grantīšs. Dīstaņce — ap 50—60 metri. Vysi klīguši un mudynōjuši: mozais, turīs, napasadūd, pīspīd. Un zēneņš uzvarējis garkōjainū. Tys byutu seikums, kai pats atzeist, bet panōkums tūmār styprī īspaidōjis, bejis kai labdabeigs dopings, kai sporta dzērksteleite vysam myužam.

Natycami, bet faks — pēc kaida laika sātā "bumbojuse" vysa gimine!

Leidz ūtrajam pasaulja karam Andris absolvēj Lestenes pamatskūlu un paspēj beigē vīnu klasi Tukuma komercskūlā. Laikmatu grīžūs izgleiteību turpynoj Zalinīku lauksaimnīceibas skūlā, bet pēc tōs likvidēšōnas divi pādeji kursi teik pabeigti Kazdangas lauksaimnīceibas tehnikumā 1949. godā. Lelas sportōšōnas nav ni Zalinīkūs, ni Kazdangā, bet te bejis darbeigs fizkolektīvs, kuru leidz 1948. godam vadēja tagad pazeistamais sporta vēsturnīks un sporta sabīdrīskais darbinīks

Alfreds Leja.

Pēc Kazdangas tehnikuma beigšōnas Andris ir Lauksaimnīceibas ministrijas reiceibā un 5 godus nūstrōdōj kai mērnīks pi kolhozu rūbežu nūteikšōnas dobā. Tod dorbs jam ir Skrundas rajona sporta bidreibas "Vōrpa" pīrkšņika omotā. Pēc Skrundas rajona likvidēšōnas 1959. godā ir "Vōrpas" pīrkšņiks Aizputes rajonā un tur ar Alfredu Leju sōc plānōt pasōkumus veteranu sporta dzeives aktivizēšōnai, bet leidz sacēseibu organizēšōnai nateik. 1962. godā likvidaceju pīdzeivoj ari Aizputes rajons un 1963. goda 1. janvarī Andris teik pōrcalts dorbā uz Saldus rajonu, tō poša goda rudinī — 14. un 15. septembri — te nūteik veteranu sporta sacēseibas, kurōs pīsadolā Saldus, Līpōjas, Dūbeles, Jelgovas, ūgres, Talsu un Reigas sporta veterani.

Laika gaitā izarōdēja, ka šōs sacēseibas beja ūvertira lelam, skaistam un vajadzēigam pasōkumam — Latvejas veteranu sporta spēlem. Šūs sacēseibu godskōrtas sōce skaiteit ar 1964. godu un 1999. godam īplānōtōs nūtyks Bauskā byus jau 36. Vysōs leidzšīnejos kai daleibnīks voi pōrstōvs bejis klōt Andris Zankovskis.

Ir skaidrs, ka šaidam veteranu sporta dzeives pasōkumam nav precedentu ni Eiropas, ni pasaulja veteranu sporta dzeives praksē. Kai zynoms, pasaulja meistarsacīkstes vīglatletikā veteranim pyrmū reizi nūtyka 1975. godā, bet Eiropas veteranu meistarsacīkstes vīglatletikā sōcēs ar 1978. godu.

Gimines dzeives apstōkļu ūzlobōšōnas sakarā Andrim vairōkkōrt vajadzēja maineit dorba vītas, strōdōjūt gon izgleiteibas, gon melioracejas un ceļnīceibas sistemōs. Nasaverūt uz vysu, jys naklōtinē beidze Latvejas Vaļsts fizkulturas instituta trejsgadeigū treneru skūlu un sabīdrīskā kōrtā strōdōja ar sportu un fiziskū kulturu

saisteitōs dorba vītōs.

Aizputē nu 1964. leidz 1990. godam beja pīļsātas sabīdrīskōs sporta padūmes vadeitōjs, bet nu 1964. leidz 1994. godam — Līpōjas rajona sporta pasōkumu koordinators. Blokus vysam beja vēļ Latvejas lauku rajonu sporta veteranu padūmes prezidents.

Pēc Latvejas vaļsts naatkareibas atgyušōnas Andris Zankovskis ir Latvejas sporta veteranu savīneibas valdes lūceklis un nu 1998. goda 11. decembra — Latvejas Sporta veteranu savīneibas (LSVS) valdes gūda bīdrs.

Lai kur Andris byutu, bet jys vīnmār turēja rūku uz sporta veteranu sabīdrīskōs dzeives pulsa, vīnmār beja klōt, kod Latvejas vaļsts mārīgā sanōksmēs tyka apsprīsti jautōjumi par veteranu sporta problemom. Taidōs reizēs jō ūzastōšōnōs beja konkretas, bez likim vōrdim, logiskas un vīgli

beigumu.

Sovā jubilejas reizē pats A. Zankovskis atzinis:

"Golvonais ir gōndarējums, ka munas aizsōktōs sporta veteranu aktivitates daudzim un daudzim dūd pīcu, mūžumu, veseleību... Ka jytama atsauceiba nu Dzintarjuras leidz Zylupei, nu leišmolas leidz igauņu rūbežīm! Ka pasamūdusōs ari dyžpīļsātas myužam zaļōs Līpas un sērmī ūzuli. Ka asam brangi pasarōdējuši ari Eiropā un pasaulī! Ka kotru godu myusu draudzēs tyukstūsas Latvejā sīrsneigi dorbojas vairōk nakai 10 sporta veidūs un ik godu spējom nūorganizēt brangas sporta spēles ar spūžim finalim! Ka mes vairōk naasam apturami! Pīks par tīm, kuri atgyvuši ūtrū elpu. Lai myužeiga pīmiņa sporta veteranu kusteibas calmļaužim

nūskaidrōju, ka tys bejis sakarā ar Treju Zvaigžņu ordeņa Zalta Gūda zeimes saimšōnu 14. junī (pyrms 13 dīnom).

Vīlis Dzērvīnīks

PŌRDŪMYS

voi par tū
voi par taidu
aizlyudzem
voi par tū
sapņojam tūreiz
nōvis klōtinī
voi taidu
dāli meklēja mōti
janvara guņkuru kvālumā
voi taidu
voi par tū
zam Bastejkolnā sātōm lūdem
dūmōja ti
kurus nūdevem
caur tū caur taidu
mōceišōnu gaideit
sovas Abelus sovas Kainus
voi par tū
voi par taidu
kod mūdōmēs tūreiz
pi svātīm pīmineklīm
lyktōs rūzēs
tagad ļauts aizmērst
tagad ļauts vīneigi nūlemt
ka vin prōta klybums
caur tū
ka nikō līktineiga
vairs nasagrībīs

ASU pastōveigais avīzes goda aboneitōjs un laseitōjs jau carūtū godu, jo teišam grību, lai atdzymst un tōjōk atsateista latgalīšu volūda, aug stypra latgalīšu tauta. Pagaidom Jys asat vīneigi latgalīšu avīzes izdevēji un daudzu tautīšū dūmu bīdri, tikai nasaprūtami un ļūti žāl, ka Jys nagrībīt turēt abonētōjīm dūtū sūļējumu un atsuteit vysus izdūtūs numerus. Saprūtu, ka Jysim īt gryuši ar avīzes sagatavōšōnu un izsyuteišōnu, taipat kai ar vōjū materialū atbolstu nu laseitōju puses. Jys tok "Zemturī" varat izdūt ar eisōkim pōrtraukumim, bet tikai turīt sovu vōrdu un Jysim vēļ vairōk cyti īticēs. Bet kai lai tagad es Jysus īteicu abonēt kaidim cytīm, jo pādeja laikā "Zemtura" redakceja maņ naizsyuta vysus izdūtūs numerus? Jysim tīceju, kod 1998. goda novembrī, nazynūt patīseību, "Zemturī" abonēju uz vysu 1999. godu. Pasajōvu uz Jysu sūļējumu un šūgod pacīteigi gaideju atnōkšōnu pēc Jysu dorba īspējom, lai gon jau 1998. goda beigōs Jys maņ naatsyuteit vysmoz 4 pādejus numerus — pēc sarokstim tys Jysim byus lobōk radzams.

Šūgod Jys dorot vēļ lēlōkus "trīkus" — mani apgaismōjat ar 1999. goda 3., 4., 5. numerim un otkon klusejat. Kur tod palik avīzes pyrmī divi numerī? Kam un kai lai Jysus reklamejō? Gaidu apmoksōtūs un maņ naatsyuteitūs numerus cereibā, ka Jys lobōsītēs un varēšu jysu vōrdam, tīcēt.

Jysu pīnōkums un ūzdavums (tai grību saceit) ir ceļt gūda latgalīšu volūdū un apgaismōt lobōkai dzeivei Latgolas tau-

tykumu, Jys varit byut naregulari "skrējēji", bet esit eistyn patīsi, gon pamozam tod pīaug aboneitōju skaits. Redzīt poši, ka tauta malim vairs natic (un kas gon nav tūmūs vairōk kai 230 izdavumūs, kuri aplyudynoj Latvejas

V. BARKĀNS, OGRĒ

ĻŪTI CĪNEITŌ UN GŪDŌTŌ "ZEMTURA" REDAKCEJA!

valstī). Dzērd gon dažus nīvojam latgalīšu volūdū, bet ļauds ari soka: jo Dīvs grīb kaidu sūdeit, tō tam vyspyrms atjam prōt! Bez gola bēdeigi un nūžalōjami, ka latgalīši sovā "gudreibā" pōraug par nazyn kū, teikoj palikt par kōrkļu cyulim voi pībraucējim fim, kurus ūzskota par it kai augstōkai rasei pīdarūšūs. Navajadzātu aizmērst (cik es zynu), ka pyrms 400, augstōkais 500 godim taidas latvišu volūdas nabeja, bet vysim beja senejō latgalju mēle. Pajemīt senejōs tautas dzīsmes latgalīšu volūdā, nu kurom daudzas ir pat tyukstūsū godus vacas, un vysu sapsprīst. Voi tei nav pībraukšōna cyulim, kod latgalīšu volūdā garō "ō" vītā volūdnicī grīb rakstēt "uo". Ir vēļ ari cyti jauni latgalīšu volūdas raksteibas "salto" numerī, kuri tikai apkaunoj latgalīšu volūdū — sovā raksteibā vysvīnkōršōkū un latīņu alfabētam atbilstūsū.

Daudzu tautu volūdnicī jo tōjōk dzeivoj jo vairōk saeisynoj sovu volūdū alfabētu burtu (voi zeimū) skaitu, tikai latgalīšu volūdā grīb īvist pasaulja alfabētu "kok-

teili". Voi nasaprūtāmōka palyka latvišu volūdā, tōs alfabēta atstōjūt tikai vīnu "r", atmatūt senōk rakstētū "r" ar meikstynōjuma zeimi?

Latvišu tautas vēsturē beja daudzi laikmati — kōrkļu vōcišu, naseņ kōrkļu krīvu,

bet niu sōcas kōrkļu cyulu. Par kaidim kōrkļu īdiotim grīb palikt tagadeji kōrkļu cyuli nōkūtnē? Tys, kurs reiz nūdevis sovu mōtes volūdū, nūteikti tū nūdūs vēļreiz, pi jaunas konjunkturas. Kōtrs slinkeits grīb tikt uz zaļōka zora, par kotru cenu kaidam izpatikt un īgyut kū nu drumstalom uz cytu golda.

Napateikami beja laseit rīneņas par ārsta Vincas Barkāna dzeivē — muns onkuļs dzimis 1889. goda 4. februārī Ludzas rajona Kōrsovas pogosta Barkanu cīmā un mirīs Reigā, 1947. goda 1. decembrī. Paglobōts ap 10 km nu Rēzeknes — ūzulaines cīmota golā gimines (saimes) kopūs, Kampīšku cīmā (ap puskilometru aiz autobusa golapunkta). Par tū vēsturnīks pats personeigi varja pārsalicynōt uz vītas. Vairōk namalōjīt!

Meilō "Zemtura" redakceja, tūs samūceitūs volūdnicū jaunivadumus, tai pat kai sānolu dzejas dorbus avīzes loppuses garumā tūmār nadrukōjīt! Tai byus daudz pīvilceigōki, pateikamōki un vajadzēigōki. Vēļju lelu un lobu veiksmi tōjōkā dorbā! Gaidu ari tōjōk pi sevis atnōkam avīzi

"Zemturis".
Patīss jō laseitōjs.

Publicējūt šū vēstulī pīļneibā, pasokam, ka na tikai izdevēja kritika jīmā ir osa, bet ari cyti vārōjumi lik padūmōt. Publicēsim

ari cytu dūmas šamā sakareibā voi vyspōr par latgalju volūdū, nūvodu, jō cylvālim un problemom.

Par gūdeigumu pret laseitōjīm. Izdevējs un redkolegeja nu jīm nikō naslēp, rokstom par vysu, kas ir lobs, par tryukumim. Kas atsatic, ka cinejamais myusu autors un laseitōjs V. Barkāna kungs sajmēis tikai dažus nu izdūtīm "Zemtura" numurim, to tei nav vys muna vaina — šūgod, atšķireibā nu cytim godi, vysas pasyutejuma kvītīs nūnōk pi manis un personeigi, īllkūt pa divim numerim, lai ari šaidi ītaupeitu kaidu santimu, izsyutu kotram. Ir saroksts trejūs eksemplārūs, nu kurim pēc posta izsyuteišōnas vīns atsagrīz atpakaļ kontrolei. Bet naisim dzeit pādas, kur pazudīs kaidis atsevišķs numers — vēļ jau myusim krōjumā ir avīzes narealizātī numerī un tīm, kuri zīdōs, ka taidu nav sajamuši, syuteisim pa ūtram lōgam.

Dzījā cīnā pret vysim pasyuteitōjīm un laseitōjīm

Ontons RANCĀNS

ZEMTURS

LATGOLAS NŪVODA NEDEĻAS LAIKKROKSTS

Dybynōtōjs — A. Rancāna izdevnīceiba, posta indekss — 3053.

Atbildeigais redaktors A. Rancāns

Masu informacejas leidzekļa registracejas aplīceiba Nr. 1609, iznōk nu 1994. goda 30. decembra četras reizes mēnesī — pīktdīnōs. Izdevēja nūrekinu kōnts Latvejas Unibankas Preiļu nūdaļā Nr. 468425, kods 310101900. Izdevēja adrese: A. Upeša iļā 3—49, Preiļi, LV-5301, tōļruņš 8-253-21516. Īspīdīlūksne, Līvijas Kalvānes datormaketēšōna, īspīsta SIA «Latgales druka» Bazneicas iļā 28, Rēzekne, LV-4601.

REDKOLEGEJA